

FELSZÖMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

LAPVEZÉR:
MATOLAI ETELE.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
Dr. BUZA BARNA.

Előfizetési ár:
Égész évre 10 korona, félfévre 5 korona. Negyed évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetéseket a legjutányosabb árban közlünk.

Tanárok és hadihajók.

Irta: Buza Barna.

Szokatlan időben gyűltek kongresszusra Magyarország tanárai. Megszoktuk, hogy a tanári gyűlések ideje a nyár, a nagy vakáció. Most késő ősszel, a tanítási idő kellő közepén jöttek össze helyzetükről tanácskozni. Szokatlan, kivételes dolog, de azt mondják, hogy nehéz helyzetük indokolja ezt a rendkívüliséget.

A magyar tanárok szerencsétlenül jártak a koalícióval. A koalíciós kormány működése kezdődött az állami alkalmazottak évenként át visszafojtott jogos igényeinek becsléses kielégítésével. Egy másuttán jöttek sorra a vasutasok, a bírások, a tanítók, államiak és felekezeti, a községi és körorvosok, a lelkesek. Mindenik csoport a lehetőségig megkapta azt, amit a változott életviszonyok közt rendes megélhetésére igényelhetett. (Hej, de sokan siettek elfelejteni, hogy a koalíciónak, tehát a függetlenség többségnek köszönhetik helyzetük javulását! Csak a fizetéseknek ez a rendezése több mint évi 80 millió koronával emelte az ország költségvetését. Szemünkre is vetette Lukács László. Pedig hát e miatt a kiadási emelkedés miatt igazán soha se fog kelleni a koalíciónak szegyeneknie. Becsléletes, okos, he-

lyes kiadás volt ez. Jó helyre mentek azok a milliók, nem usztak ki az országból a bőséges kamatot fognak hozni.

A tanárság lemaradt a nagy osztozkodásnál. Az ő fizetésrendezése már nem került a sorra. Nem jutott rá idő. Igéretet kapott csak a koalíciós kormánytól. Beváltani már nem ért rá az a kormány. Utódja pedig nem vállalja a kötelezettséget. Ennek a mai kormányának valami perverz felfogása van a kötelezettségekről. Például a szerződések mellett létrejött titkos megállapodásokat, amiket az előző kormány kötött, az új kormány nem szokta magára kötelezőnek vállalni. Khuenék ellenben tüntetőleg hirdetik, hogy a Werkerle titkos készítményi megállapodása őket kötelezi s ezért nem bírnak az osztrák kormánnyal. Előző kormányoknak nyitán tett költségvetési ígéreteit a következő kormány is rendesen respektálni szokta. Khuenék épp ezt nem tekintik kötelezőnek s nem hajlandók a tanárságnak tett ígéretet teljesíteni. Ami nem kötelező rájuk, azt készséggel vállalják — a mi kötelező, arról tudni se akarnak. Ez az új erkölcs! Ha Cicerónak meglehetett a saját véleménye a kötelezettségekről, mért ne lehetne meg Khueneknek is. — Khuen de officio.

Szegény tanárok addig addig

várták a helyzetüket megjavító fizetés reioromot, míg aztán csakugyan kikerült egy készülő kis reformnak a híre a miniszteriumból. T. i. hogy a szolgálati idejüket felemelik 30 évről 35 re s a heti óraszámukat 18-ról 20 ra. No ezzel aztán szépen megjavult a helyzetük!

Az elkeseredés és kétségbeesés hangján szólnak most dolgaikról a magyar tanárok. De úgy látszik, hiába szólnak. Magyarországon most hosszú időre befellegzett mindenféle kulturális és humanus kiadás emelkedésének. Ugyan melyik gazdának volna kedve és módja a munkásainak fizetését emelni, mikor földjeit is ellepték a sáskák: a katonai követelések itt ugyan más ember fia jó ideig nem jut fizetésjavításhoz. Aki eddig még nem kapta most már hiába kéri. Nyakunkon a veszedelem. Utolsóok voltak a postások, akik még kaptak valamit. Azok is csak azért, mert az ő sztrájkuktól nagyon félt a kormány. De ezzel vége. Most már senki helyzetét nem javítják. Első a Dreadnought, azután a Parseval, azután egy határ rongyos bakancs, és úgy jön valahol a magyar tanárság.

Pedig milyen kevésbe kerülne az ő kielégítésük! Mindössze egy félmillió koronába. Egy Dreadnought éppen százszor annyiba

kerül. Egy századrész Dreadnought hajóból a magyar tanárság minden igényét ki lehetne elégíteni. S a magyar állam egy Dreadnought hajó céljára könnyen kiad ötven milliót, de jövő intelligenciájának nevelői számára nincs egy félmilliója. Pedig a legutolsó kis helyettes tanár egymaga többet használ a magyar kulturának s a magyarság jövőjének megerősödésének, fenmaradásának, mint egy egész ötvenmilliósd Dreadnought-hajó.

Hiába szoktak majd benne vagyunk. Ránk szakadtak a katonai terhek. Nyolc esztendővel ezelőtt, Széll Kálmán alatt kezdtek kísérteni. Akkor kezdték a létszámemelést, a terhek erősebb fokozását követelni. Azóta folyton hangzik ez a követelés. A nemzet kétségbeesetten védekezett ellene. Erezte, hogy ez a rengeteg költségemelés évtizedekre megfojtaná normális fejlődését. Széll Kálmán belebukott. Jött Tisza. Ő se bírta keresztülvinni. Az 1905-iki választás nagyrészen a nemzet tiltakozása volt a katonai terhek emelése ellen. A koalíció fegyverszünetet kötött ezzel a követeléssel. Pár évig hallgattak, aztán újra kezdtek. Most már még sokkal többet követeltek. Es az idej választás jó részben egy újabb roham volt, amelyet az évtizedes had-

Szüreti hangulatok.*)

Szüreten vagyok már két hete. Szép csendesen szüretelgetek a magam hegyaljai szegénységében.

Két hete érzem a procul negotii boldogságát. Két hete gyönyörködöm napról-napra a mi bájos Tokaj-hegyaljánkban s nincs nap, hogy uj meg uj szépségeket ne találjak rajta.

Eppen a közepén a szívében vagyok a Hegyaljának. Jobbra tölem a tokaji hegy, balra Sárospatak, előttem a végeleáthatatlan alföldi síkság. Itt ér véget a nagy magyar alföld, itt kezd a rónáság ágaskodni, emelkedni, fölfelé törekedni, hogy mindig magasabbra hágva, fönt a határszélen már a felhőbe nyuljon.

A magyar alföld: az a magyar ember. Csendes, nyugodt, komoly. Egyszerűen, nyíltan terül el, nem izgágaskodik, nem ugrál, nem kapaszkodik magasabba. De a bor átalakítja a magyar ember kedőjét.

* Dr. Buza Barnának a nagyon érdekes, egy hegyaljai szüretet ismertető tárcáját a Magyarország f. hó 6-iki számából vesszük át.

Különbösen a tokaji bor. Attól hevül, lelkesedik, szárnyai nőnek, emelkedni vágyik fel a kék magasságba, a esillagokig.

Talán a magyar föld is érezni kezdi ezen a tájon a tokaji bor hatását, amit tőkéi teremnek. Szinte megmárosodik, elhagyja hosszú, sima nyugalma, megújja s elkezd emelkedni fölfelé. Előbb csak szelíd dombok, aztán egyre magasabb hegyek. Följebb, csak föjebb. Mintha a bor mámorra vinné, mindig magasabbra hág, míg csak szinte az égig nem jut a Vihorlát hatalmas havasaiban.

Nálunk csak kezdődik az emelkedés s ez a legszebb. Látom, hogy születik a felföld, hogy nő ki szép lassan a sík alföldből. Félég még az alföldön vagyok, lábam előtt van a nagy, magyar róna. Tokajtól Patajkéi félkörben terül el előttem. Egy rengeteg, félkörű, kékszülű tányér. Körül, félkörben, kék a karimája, ott, ahol a láthatár szélén az égből szeliden összeér vele. S a tányér t-lehíntve tarkabarka rajzokkal: szántóföldek, rétek, erdők, faluk, tornyok, tanyák, szeszélyesen szertesörva-

Zó'd, szürke, barna színek, amik közt ezüstösen csillog meg itt-ott a Bodrog, távolabb a Tisza tükre. S a láthatár szélén aztán fokozatosan kékbe olvasszja át a távolság a különböző színeket, s a legszélén, szép félkörben, éles, kék sáv ér össze a lehajló halaványkék, szinte fehér égbollal.

Mögöttem egymás fölé emelkedő hegyek, cserjések, erdők, lombjaikon az ősi hervadás káprázatos színpompájával, amely változatosságban szinte lefűzi a tavasz virágdíszét.

Fölöttem pedig a felhőtlen, derült szelíd kék ég. Nem a nyári ég izzó kéksége már, de az őszi csendesen mosolygó a-urja.

Gyönyörű vidék. Innen szép csak igazán az alföld, ahonnan szabadon szállhat rajta végig a tekintet, erdők, akácfasorok, kukoricások nem állják útját repülésének, mint lent a síkságon. Itt érzem, milyen igaza van Petőfinek: Azért vagy szép, felföld, mert rólad láthatni legszebben az alföldet!

Ha a jó Isten, mikor elhatározta, hogy a tokaji bort megteremtí, elindította a földön a borok királyához

múltó gyönyörű helyet keresni, ahol az megeremjen, bizony nem találhatott sehol szebb és méltóbb vidéket a mi bájos Hegyaljánknak.

Csak egyet hibázott el a jó Isten. Azt, hogy éppen magyarokat telepített ide, a borok királyának szülőföldjére. Ha véletlenül angolok kezébe adja ezt a szép vidék, micsooda du szagadag paradíszomot csináltak volna már azok belőle ilyen mesés természeti kincs birtokában! Mi pedig csak alig tengődünk itt, a föld legaldottabb vidéken.

No, ezek már igen keserű gondolatok. Nem mostanra való. Mégis csak terem ez az istenaldott föld és mégis csak nekünk terem. Magyar nótát dalolnak a szedő leányok, magyar meséket mondanak aszut szemelő asszonyok, magyar tréfákkal pajzánkodnak a szőlőt taposó legények. Es ki tudja, talán leszünk még valaha angolok is. Angol ügyességük, angol éltrevalóságuk, angol önbizalmuk. Majd ha nem tudunk már másképp megélni. Mert sok minden kitélik a magyar emberből, ha ráviszi a szükség. Még ügyesség vállalkozás, még üzleti szellem is.

Reggeli és kávéra szolid árak mellett abonensek elfogadtatnak

FREUNDLICH DEZSŐ CZUKRÁSZDÁJABAN.

ügyi követelések intéztek a nemzet ellen. S a nemzet megadta magát. Talán belefáradt az évtizedes küzdelembe. Behódolt teljesen, elvállalt mindent.

Most folyik a végrehajtás. Az elkábulat nemzet által nyakára vett munkapárt megszavazta mindent, mindent, amit Bécsben követelnek. S a nemzetnek ki kell fizetnie mindent, ami követelés csak nyolc év alatt összegyűlt az osztrák hadvezetőség fejében. Amit nyolc éven át visszavertünk, megtagadtunk, elhárítottunk magunktól, azt most mind likvidáljuk.

Néhány idők következnének. Minden garas kell a hadügyi teher-többletnek. Azok a nemzeti célok, amelyekre bőven jutott a koalíció alatt, míg a hadügyi követelések sáskáit távol tudtuk tartani az ország vezetésétől, most koplalhatnak. Tanárok, más tisztviselők, akiknek fizetésrendezése eddig még nem került sorra, most ugyan várhatnak. Itt a sáska. Amíg az eszik, addig itt más táplálékhoz nem jut. Az pedig — úgy látszik — jó soká fog enni.

Im, egyik dicső eredménye a választásoknak. A magyar nemzet akarta így. A magyar nemzet tanárai várjanak és türejenek. Rosz generációt neveltek: gyengét, gyávát, megalkuvót, önhaszonle-sőt. Neveljenek jobbat. Addig pedig majd elmondja nekik Khuen Kossuth Lajos szavait: és ha van még ebben a hazában kivánság, amely kielégítésre, sajtó seb, amely orvoslásra, fájó kebel, amely gyógyulásra vár, — hát várjon még az a kivánság, sajogjon még az a fájó kebel, mert nem lehet addig velük foglalkozni, míg a hazát meg nem mentjük. T. i.: míg Montecuccolinak az összes Dreadnoughtokat fel nem építjük.

És imádkozzanak a magyar tanárok, hogy egynehány esztendő

mulva valami még furcsább nevű angol hadihajókat ki ne találjanak, mert akkor aztán soha ebben a földi életben nem lesz pénze a magyar államnak az ő fizetésük rendezésére.

Meddig türejük?

Néhány megszívle-lésre méltó szó az új helyi közvilágításról

Ha valaki a türelmét próbára akarja tenni, az jöjjön Ujhelybe és vezesse be lakásába a villanyvilágítást. Ha soha életében nem vesztette el a nyugalmát, itt és erről biztosítunk mindenkit — örfjöggeni fog dühében. Mert valóságos kétségbeesés, ami itt Ujhelyben a villanyvilágítás körül történik. Néha napokig gyertyafény mellett kell szenvedni, mert a villanytársulatnak nem tetszik világítani. Sőt — és erre talán példa az egész országban nincsen — a villanyüzemre berendezett műhelyekben néha napokig szünetel a munka, mert nincs áram.

A közvilágításról pedig talán jobb nem is beszélni. Az nem is létezik. Néha néha pislog az utcákon itt-amott egy-egy méceses, de rendszeren koromsötét van az utcákon. Eddig még csak úgy 5-6-szor rendezett a villanygyár holdtöltést egy hónapban, most pedig alig akad 5-6 nap, amikor nálunk nincs holdtöltés. Mert azt tudni kell, hogy a városral kötött szerződés szerint minden holdtöltéskor fel van oldva a villanytársulat a közvilágítás alól, a villanygyár számítása szerint pedig majdnem minden nap holdtöltés van.

Es ezt az állapotot türelni kell nyugodtan, mert nincs aki segítsen rajta. A villanygyárnak tényleges elnöke Meczner főispán. És ez — azt hisszük — minden meg van magyarázva. A tanács csupa szolgálkúsból nem mer a mindenható főispán vezérlete alatt működő, illetve egyáltalán nem működő gyár

leánya, a deli Hajna, itt várta hőst a kacagányos Etét, itt lett belé szerelmes a hajnal fia, a ragyogó délszaki tündér s itt játszódott le a szép tündér szomorú tragédiája: mikor a hajnal kellett volna felkeltetnie, leszállt megcsókolni az alvó Hajnát. A hajnal nem kélt fel, elmaradt a virradat s Hadur halállal büntette a bűnös, szerelmes tündért.

Mintha ma is Vörösmarty gyönyörű álmai ragyognak be ezt a szép környéket.

És Árpád harcaitól kezdve, a magyarság létért való küzdelmének vérényomai festik ezt a földet, egész a mai napig.

Jobbra előttem emelkedik komoly méltósággal a Vezuv hasonmása, az imponáns tokaji hegy. Lábánál, Tisza, és Bodrog összefolyásánál fekszik Tokaj öt városa. Utolsó nemzeti királyunkat, Zápolya Jánost ott választották királlyá. S ott is bukott el ügye véres küzdelemben.

Ott állott a nagyheriu, erős tokaji vár a két folyó találkozásánál. Hatalmas sáncárkai voltak: jobbról a Bodrog, balról a Tisza. Itt élte mézesheiteit Bethlen Gábor Branden-

ellen fellépni, a képviselőtestület — amely teljesen méltónak bizonyult a tanácshoz — pedig ugyancsak így gondolkozik.

A rendőrkapitány az egyedüli, aki még néha-néha ráír a villanygyárra, de ő is eredménytelenül, mert a gyár egyáltalán nem törődik semmit a rendőrkapitányi fenyegetésekkel. És miért is törődne, hisz a kapitány teljesen tehetetlen a gyárral szemben. Megtörtént egyszer, hogy a rendőrkapitány lebüntette a gyárat, a felesleges hatóság azonban feloldotta a büntetést.

Szinte szőgyeljük e sorokat papírra vetni, de hiába, kénytelenek vagyunk vele. Bármennyire is rösteljük, be kell ösmernünk, hogy teljesen tehetetlenek vagyunk a villanygyárral szemben és összetett kézzel vagyunk kénytelenek türelni, hogy egy gyár kénye-keve szerint játszó velünk és bezsebelje ingyen, minden ellenszolgáltatás nélkül a mi keservesen megkeresett filléreinket. Kénytelenek vagyunk türelni, hogy egy bűnös könnyelműséggel megépített gyár minden az alapításánál elkövetett mulasztásokból eredő kárt, veszteséget velünk fiztessen meg és kénytelenek vagyunk türelni, hogy csupa nyereszkedési vágyból a mi zümeinket akassza meg egy vállalkozás csak azért, mert élén, — ha névleg nem is — a főispán áll.

Hát nem Ázsiai állapotok ezek? Másutt már rég kiebrudalták volna a városból az egész gyárat és vele együtt azt a tanácsot és képviselőtestületet, amely szólanul türelni, hogy egy egész város közönségét kihaljon minden ellenszolgáltatás nélkül egy beteg alapokon nyugvó vállalkozás. Mert ez a néhány szó, amely panaszok elhangzik olykor-olykor a képviselőtestületben még csak a türehtelen állapot megszűntetésére irányuló komoly törekvésnek sem mondható. Az csak amolyan kesergés, amit tehetetlenségben megkötöttségében hallatt néha a tétlenségre kárthatott, végig kinzott szolgálkú tábor.

burgi Katalinnal. Pedig nem csókcsattanásból: ágyudörgéshez volt az a vár szokva. Et is foglalta később Leopold császár s az ő birtoka volt egész 1703 ig, amikor ostrommal elvette tőle vezérő generális Bercsényi Miklós uram. Ez volt az első vár, amely Magyarországon Rákóczi kezébe esett. Itt bontotta ki a zászlót, ide gyűjtötte maga köré az elégetten magyarekat. Aztán pedig két év mulva, leromboltatta a gyönyörű várat maga a fejedelem. Azért, — ugymond — hogy soha többet német kézre ne jusson.

Ezrekte-e, mikor ezt mondta, hogy milyen nagy igazat mond? Valóban ez volt az egyetlen mód annak biztosítására, hogy német kézre ne kerüljön a vár. Mert, lám, a többi várai a fejedelemnek mind németek prédái lettek azután. Egyes egyedül a tokaji vár nem esett soha többé németek kezébe.

Balföld emelkedik a szép négytornyú pataki vár. Perényiek, Lőrántfyak, Rákócziak vára. Ahol I. Rákóczi Ferenc országga szóló lakadalmát tartotta Zrínyi Ilonával. S ahonnan félórányira, a kis borsi

Bojkottot kell rendezni a villanygyár ellen. Szánja rá magát a városi tanács, hogy leszereltesse a villanyvezetékét és inkább visszahozza a petróleum-világítást, mintsem tovább türeje a gyár szekatúrát. A képviselőtestületet pedig szorítják, hogy kötelezze a gyárat a kártérítést illetőleg a szerződésben vállalt teljesítésére. Ha erre rábáncsogtat magát a polgárság, akkor még a githet azokon a botránys állapokon, melyekhez hasonlóan más városokban rosbieleknek nincsen része, de tovább türeje a gyár garázdálkodását, akkor előbb-utóbb még lehetősége is elveszti annak, hogy ezek a váro-rányos állapotok valaha is megszűntassanak. És akkor igazán elégedett lehetünk a városi tanácsral — amit egy polgártársunk írt nekünk egyik panaszos levelében — hogy minden órai világlátásért koronás bélyeggel ellátott kérvényben kell majd folyamodni.

Ujhelyben még talán ez is lehetőséges!

Megnyílt a képkiallítás

A kultuszminiszter képviselője Ujhelyben

Ma délben megnyíltak a képművészeti kiállítás ujhelyi képtárlatának kapui a nagyközönség előtt. A megfelelő ünnepi formák között díszes, nagyszámú vendégsereg jelenlétében nyitotta meg a kiállítást a kultuszminiszter képviselőtében K. Lippich Elek miniszteri tanácsos.

Es mi a város közönsége névében tiszteletteljesen köszöntjük körünkben a vandorkiallítás rendezőit, akik alkalmat nyújtanak nekünk, hogy lelkeinket a szépség és a nemes iránt még fogékonyabbá tehessek, hogy izlésünket finomíthassuk kiváló művészek hatalmas alkotásainak látásán.

Büszke örömmel köszöntjük városunkban a magyar festőművészet legjelesebbjeit, akik elhozták körünkbe művészi lelkük minden

kastélyban született meg ennek a háziaságnak második és utolsó gyümölcse, a nagy Rákóczi Ferenc. Nagyon szerette a fejedelem a pataki várat. Innen járt el vadászgatni az Abauj felé eső rengeteg erdőbe. Mind az övéi voltak azok. Mőgőtem, ahogy állók, észak felé, szép kerek hegyen állott az erős regéi vár. Félóra innen. Az is a fejedelemé volt. Es körül itt minden az övé volt. Mindenki hegyaljai városban áll egy-egy kisebb-nagyobb ódon kastély. Mind a fejedelem kuriai voltak azok is. S innen fel Munkácsig fel a határszélig, el Kassáig, Lőrésig, minden, de minden az övé volt. Sem aze előtt, sem azóta nem volt Magyarországon egy embernek ilyen roppant birtoka.

S mikor mindent elvesztett, a szatmári békekötés után, egy szávbába egy hűségesküjébe került volna, hogy ezt a rengeteg vagyont megint mind visszakapja s ő inkább választotta a rodostól is házat, ahol a török császár kegyelemkenyerén éldegélt számkiveteten. Soha se lesz képes ezt megérteni se Tisza István, se Khuen-Héderváry!

Szülők figyelmébe.

Jutányos áron árusítok fiú-gyermek ruhát már 4 kor-tól kezdve. Hygenikus fogvájótartó. Több cikket gyári áron alól árusítok

Almás Menyhért.

tudásának, minden képességének gyümölcseit; elhozták körünkbe azokat a képeket, amelyek rövid egy évtized alatt, oly sok hírt, oly sok dicsőséget szereztek a magyar névnek.

Es — köszöntjük körünkben a vándorkiállítás agilis igazgatóját: *Balogh Bertalant*, aki határt nem ismerő fáradhatatlan tevő kenységgel munkálkodik azon, hogy a vidék érdeklődését, pártfogását felkeltse a magyar művészet iránt.

Lelkesen köszöntjük a kultuszminiszter körünkben megjelent képviselőjét és az alkalomból közénk érkezett fővárosi művészeket és írókat. Vajha társadagos, nehéz munkájuk a remélnél is nagyobb sikert érne el.

A megnyitási ünnepélyről és az ezt követő társasébről a következőkben számolunk be:

Fogadtatás.

A Budapest felől érkező déli gyorsvonattal érkezett Újhelybe K. Lippich Elek miniszteri tanácsos több festőművész és író kíséretében. A vendégek fogadására megjelentek az állomáson Meczner Gyula főispán, Dókus Gyula alispán, Patak Miklós városi főjegyző és társadalmunk színe-java. A vendégeket Patak Miklós főjegyző üdvözölte a város közönsége nevében, amire K. Lippich Elek válaszolt. Ezután koscsikra ülve a vendégek a fogadásukra megjelentekkel a vármegyeházára hajtottak.

Megnyitás.

Már jóval 1 óra előtt nagy számú puplikum töltötte meg a vármegyeháza nagyeremét. Különösen a helyi közönség jelent meg nagy számban. Pontban 1 órakor kezdődött a kiállítás megnyitási ünnepélye a Hymusszal, melyet a gyártelepi dalárda énekelt Vágó Gyula karnagy vezetés alatt. Majd a főispán üdvözölte a kultuszminiszter képviselőjét és a kíséretében megjelent festőművészeket és írókat, Balogh Bertalant a tárlat igazgatója üdvözölte a kultuszminiszter képviselőjét, háláját fejezte ki Zemplénavármegye közönségének azért a támogatásért, amely-

lyel lehetővé tették a kiállítás rendezését. A megnyitó beszédet a kultuszminiszter képviselőjében K. Lippich Elek miniszteri tanácsos mondotta, aki rövid lelkes beszédben buzdította a közönséget a kiállítás pártolására. Végül Bruok Miks festőművész üsmertette meg a kiállítást a megjelent közönséggel.

Banket.

D. u. 2 órakor társasébről volt Kovács Károly átlomási éttermében. A társasébrében nagyszámú előkelő közönség és a kiállítás megnyitására közénk érkezett fővárosi vendégek jelentek meg. Az első felköszöntőt Meczner Gyula főispán mondotta a kultuszminiszterre. Több szép felköszöntő hangzott még el és a társaság a legkedélyesebb hangulatban maradt együtt a pesti gyorsvonat indulásáig, hogy szívesen bucsút vegyen a kultuszminiszter képviselőjétől és a hazatérő művészekről.

A kiállítás

most már állandóan nyitva lesz nov. 22-ig. Megtekinthető a kiállítás d. e. 8 órától est-ig 7-ig. Minden este 5 órától 7-ig sötétangverseny lesz kiállítás helyiségében. Belépődíj 60 fillér. Idénnyelgy 3 korona. A kiállítás utolsó napján több képet fognak a közönség között kisorsolni. Egy sorsjegy ára 1 korona,

— november 12.

Felhívás Sátoraljauhely pénzintézetekhez, kereskedőkhöz és iparosokhoz. A napi sajtóból vett értesülés szerint az Osztr. Magyar Bank főkelepei nek számát 10 el szaporítani fogja Eminens érdeke a városnak, a kereskedelem és iparosság szempontjából messze kiható érdeke, hogy egyik főik városunkban nyerjen elhelyezést. Sátoraljauhely városa sok alkalmat mulasztott már el, mit a város emelkedése a kereskedelmi forgalom érdekében előnyösen felhasználhatott volna. Hogy a miutak hibájába ne essünk, ragadjuk meg az alkalmat, időkeorán foglaljunk állást amellet, hogy városunkban ily bankfiók létesüljön. A száükséges teendők megbeszélésére folyó hó 13-án d. e. 11 órakor a városháza nagyeremében tartandó közbes értekezletre, az érdekeltek közöket tisztelettel van szerencsém meghívni.

Grünbaum Simon.

mutogatta a helyet, ahol ő, mint tiszvyes gyerek, az ütközött után a sorba fektetett halott honvédeket látta.

E öttem van Liszka, abonnan Kossuth Lejos édes anyja származik, legjobb jobbra Monok, ahol a kormányzó született.

Milyen szép ez a vidék! Es milyen nagy ez a vidék!

Tán a környéknek ez a nagy históriája éi a tokaji boros? Azért olyan felsőges, azért olyan páratlan Talán azt a sok nagy hevülést, a lelkesedéseket azt a sok, mesés lángolását, aminek ez a vidék ezer éven át tanuja volt, mind magukba szítták ezek a hegyek s beleoltják évről-évre a borba, amely tőkékent terem. Hátha egyszer még a borból visszatérne az emberek lelkébe is?

Felsőges borkak kell lenni az idén Kevés, de kitűnő. Fele aszu volt a szőlőnek. Sűrű, barna sárgában csorog a kádba a borok királyja. Bizony nem szép így piszkosan, zavarosan. Olyan, mint az arany, mikor sárban, iszapban kimerítik. Milyen kristálytiszta, tündöklő aranszín lesz abból a piszkos barqaságból két-három esztendő múlva!

A kulisszák mögül.

Hericz Sándor leleplez

A régi gazdálkodás titkai.

Mór ur és pártja sehogysem tudnak beletörődni abba a nagy változásba, mely a régi előljárástól kivette az ipartestület elnöki székéből. Nyugtalan vérük további eszlekedetre készíti őket és — hűen önmagukhoz — a hazugság csuf fegyverével igyekeznek ártani a tisztító munkára vállalkozott új előljárásnak.

Legutóbb a dr. Grósz Dezső ur segélyével — van-e ki nevet nem ismeri — egy panaszos kérvényt szerkesztettek, melyben valótlanságot valótanságra halmozva olybá kívánják feltüntetni a dolgot, mintha az ipartestület tönkretételéért nem is a régi előljárást, hanem *Busa* Barna és politikai hívei volnának a bűnösök, — és vizsgálatot kérnek az új előljárástól ellen a minisztériót.

A minden alapot nélkülözö váltolan és épen ezért nevétséges vádaskodásra mi azonnal megtettük észrevételeinket. Most azonban a legilletékebb helyről, magától az ipartestület elnökétől érkezett válasz, mely a maga valóságában tárja elénk a helyzetet és rántja le a leplel arról a gonosz gazdálkodásról, mely Móré Dániel elnöksége alatt a tönk szélére juttatta az ipartestületet. — A válasz a következő:

Lássunk tisztán.

A közérdek helyi reflektorjai, helyesen hírlapjai, visszamenőleg mintegy hét gonosz esztendő: főtől elve, az ipartestületet, időről-időre különböző színárnyalatokban megvilágítva oly szemképraszatát módon és értelemben mutatták be a nagy közönségnek, hogy a megértés és tisztán látás még a közel állók előtt is szinte

Hátha ilyen a nemzetek élete is? Zavaros, piszkos, sötét korszakok után következik nálunk is a megtisztulás a kristálytiszta, nemes ragyogás ideje! Majd meglátjuk!

Nagyon jó borunk lesz, Mérem mustmérővel. A szomorodni bor még csak megmutatja a cukorfokát. 26-28-30. De az aszu rakoncátlanokodik. Az olyan sűrű, hogy egyáltalában nem tud benne lesüllyedni a must mérő. Egyszeriben kidobja magából az egész instrumentumot. Hogyisne! Ó a király s ki hallott olyat, hogy a magyar borok királyát holmi német szerszámmal mérgezzék?

Olyan jó itt szételni! Ugy sajnalom, hogy már vége lesz itt hagyynom az én mosolygó, szép vidékemet, nem beszélgetek tovább a nagy emlékekkel, vissza kell térni a mi kis életünkbe, a mi csunya, piszkos önző viágunkba. Az üres szőlőtöket jó melegen betakarják földdel aztán jön majd a december s a szép vidéket, a nagy emlékeket, felénk reményeket s mindazt, ami még ma ősi napfényben szeliden mosolygó rám — hóval fedi be a tél, hóval fedi be a tél!

kizártnak látszott. Mig végre f. hó 2 ikán a közérdek helyi reflektorainak nesztora: a »Zemplén« a »kulisszák mögül« cím alatt az ipartestületnek a nagy közönség szemei és értelme előtt eltakarta bajait egy érdekes felebebezés megvilágította.

Mivel engem ezen felebebezés által a kulisszák mögül kiugasztottak. A nagyközönség előtt mintegy kénytények vagyok rá mutalni nagyjából arra, hogy ezen gonosz hét esztendő alatt mi is történt a rég tépdelt kulisszák mögült. Ezt most már annál könnyebben tehetem, mert a viszonyok úgy alakultak, hogy azok mögült most én is alapos betekintést nyertem. Előadom tehát meg nem dönthető adatok és okmányok alapján az igazságot. Különböző oldalon bizonyára ellenszenvet is fog ébresztieni ezen vállalkozásom, azonban a közérdek szempontjából mégis csak megiszvilvendő, hogy a még két év előtt anyagiakban szilárd, hivatásában virágzó és nem csekély tekintélynek örvendő ipartestületet mi döntötte a romlásban. Es ezért csak lássunk tisztán.

Móré a hibás.

Erősen hangoztatják, hogy a politika oka a romlásnak. Pedig hát minden józan éssz tiltakozik ezen tarthatatlan ráfogatással szemben. Hiszen az újhelyi iparos osztály soha sem üzérkedett a politikával és az ipartestületnek épenséggel nem szabad üzérkedni vele. Hogyan lehet tehát azt állítani hogy a politika okozta volna ezen testület anyagi romlását. Rövid időre esetleg előldézhét a politika is az iparosok között békétlenséget, de magának a testületnek anyagi romlását soha. Az ipartestület romlása Móré Dániel elnöké történt megvalósztatásán kezdődik és főképp abban csucsosodik ki hogy érthetetlen módon göröcsösen rugaszkodott ezen állásához még akkor is, amidőn már teljesen meggyőződhetett arról, hogy az iparos osztály bízalmára méltatlan és a testület vezetésére képtelen.

Gáthy dirigált.

Móré Dániel vezetése alatt nagy változásom ment át az ipartestület. A Bánóczy Kálmán elnöksége alatt kellő ellenőrzés mellett féken tartott Gáthy az ellenőrzés alól teljesen felzabadt és ő lett az ipartestület mindenhatalosága. A meglévő jótékony célu alapítványi és egyéb pénzösszegek felett — felhasználva Móré Dániel nem »tudomságát« — ő rendelkezett. De ő rendelkezett mindenben. A székház építésénél hatatlan bűnös könyelműség és visszaélés állapítható meg, az ipartestület kebelében létező szövetkezetben, az iparosok nevére közel negyvenezer koronáig váltók hamisítottak.

Botrányos dolgok.

A pénzirreztetektől felvett pénzösszegek legnagyobb részt a pénztárnak nem adattak át, azokról Kovalosik János pénztárnok — bevalása szerint — csak akkor vejt tudomást, amidőn a nem látott pénzösszegek után lejárt alkalmával kamatokat kellett fizetnie. De kama-

Magyar-Francia biztosító intézet sátoraljauhelyi
főügynöksége Landesmann Miksa és Társánál
Sátoraljauhely Rákóci-utca 1 sz.

tokat is csak addig fizettek rendszeresen, amíg volt miből, azután a kamat fizetés is váltókkal történt. Később pedig egyáltalán nem rendezett semmit az ipartestület, illetve annak elnöksége. Wellesz kávéházi bérlő készpénzben lefizetett kaucióját elköltötték, de hogy mikor és mire, arra adat nincs. Az évi zárszámadást és vagyoni mérleget meghamisították és az amugy is hamis teherkimutatás összeadásánál egyszerűen 1000 koronával vételek. Felhalmoztak bűnös könnyelműséggel 85 90000 korona adósságot (és ebből a rengeteg adósságból csupán kamat és adóhátralék közel 10,000 korona), a mellyel szemben 60 legfeljebb 65,000 koronát érő ház áll fizezetűl.

Csak veszgjáljanak.

A mintegy 30.000 korona fedezetlenül hagyott összeget pedig: Mór Déniel illetve Dr. Grósz Dezső ur észjárása szerint azért nem akarja a jelenlegi ipart. elnöksége, vagyis az iparos osztály fizetni — mert a Buza Barna politikája (kérem a Justh-párti) az ipart. elnökséget titkárosul, a választmányt és az egész ujhelyi kérges marku frekvenciát hájójába kerítve megrontotta. — Hát igazán milyen is az a politika. Pénz az nincs és még sem akar fizetni az a rebellis kérges marku népség.

De hát legyen nyugodt ugy Mór Déniel, mint Dr. Grósz Dezső ur most nem dr. Buza Barna vezeti, hanem Kirchmájér ministeri kiküldött a vizsgálatot. — Es ennek az eredményét nyugodtan várom én is.

Hericz Sándor.

Rövid, de annál erélyesebb ez a válasz, amellyel az ipartestület érdemes elnöke bepillantást enged a kulisszák mögé és a helyzet igazi megvilágításával módot nyújt azoknak is, akik az ipartestületben folyó harcot csak úgy távolról szemléltek, hogy tisztán lássák azt a gazdálkodást, amely vétkes könnyelműséggel sodort a tönkbe, egy virágzó, hatalmas testületet.

Móré urék tenát féktelenkedjenek továbbra is. Az új előjárásomat nem fogja becsületesen megkezdett munkájában megakasztani semmiféle panaszos kérvény, ha mindjárt nem Grósz Dezső, hanem Székely és Mecner urak is fogják szerkesztelni és ha még válogatottabb változtatásokkal fogják is azt megtönni.

Kit revolvereztünk?

Székely nem tud bizonyítani.

Meg volt a második tárgyalás is és Székely Eleknek alkalma nyílt bizonyítani, hogy a Felsőmagyarországi Hírlap szerkesztősege, vagy akár Landesmann Miksa kiadótulajdonos revolverezett. Es Székely Elek nem bizonyított, nem mintha nem akart volna, hanem azért, mert nem tudott. Felvonultatta a koronatanúját Szentgyörgyi Zoltán dr. árvaszéki ülnököt, akinek vallomásától minden kiderült, csak az nem, hogy Landesmann Miksa revolverezett.

Kiderült, hogy Zemplérvármegyében, a botrányok megyéjében, ahol soha még csak véletlenül

sem tartották tiszteletben a törvényt, a közszállítások körül is a legvisszataszítóbb botrányok vannak. Kiderült — amire példa tán a világon nincs — hogy a vármegyének írószerszállítója a saját árvaszéki ülnöke volt. Kiderült, hogy erről az országos botrányról hivatalos tudomása volt a felettes hatóságoknak is és hogy ezt hallgatagon tűrték. Kiderült, hogy Landesmann Miksa e lap tulajdonosa nem tudván továbbra tünni ezt az őt is közelről érdeklő gyalázatossgot, fenyegetéssel igyekezett visszariasztani az árvaszéki ülnök urat, hogy köztisztességbe ütköző üzleteket folytasson De nem derült ki az, amit Székely urék bizonyítani szerettek volna, hogy Landesmann Miksa revolverezett.

Most a Léhner Gyula vallomásában bizakodnak Székelyék. Illetve a Léhner Gyula vallomásával akarják továbbra is huzni az ügyet, mert hogy eredményt ezzel a vallomással sem fognak elérni, arról biztosíthatjuk a kiváló társaságot. Dehát egy felsüléssel több vagy kevesebb az nem jöhet már számba és különösen mindegy egy olyan *viharozott* emberrel, amilyen Székely Elek. A tárgyalásról a következőkben számolunk be:

Előzmények.

Néhány apró becsületsértésipőrt tárgyalása után végre sor került a mi perünkre is. Kopcesek járásbíró beszéltette a feleket és miután konstátálta, hogy a vádlott személyesen védője dr. Grósz Dezső kíséretében jelent meg és a főmagánvádló képviselője: dr. Bettelheim Jakab is jelen van, megkezdte a tanukihallgatást. Mindjárt először kiderült, hogy a vádlott nem azt a tanút idéztet, akit akart. Mert Léhner Gyula és nem Léhner Miksa tud majd leleplezésekkal előállani.

Ezután dr. Szentgyörgyi Zoltán árvaszéki ülnök kihallgatására került a sor, aki a következőképpen vallott:

Vallomás.

„Edes atyám 1907-ben, három évi időtartamra, Zemplérvármegyével szerződést kötött a vármegye részére szükségelt papír és írószerszállítására. Atyám 1907. év szeptember havában elhalt és a szállítás kötelezettsége, valamint az ebből származó haszon is a többi között én reám, mint egyik örökösére hármlott. En a papírt és írószert szállítani kívántam. 1907. november havában, egy délelőtt, megjelent nálam Landesmann Miksa, a Fm. H. tulajdonosa s azt mondotta, nem engedheti azt meg, hogy én szállítsam a papírt és az írószert a vármegye részére s ha ezt mégis megteszem, akkor a lapjában a dolgot szelöztetni fogja. Emlékszem azonban határozottan, hogy a szállításból származó haszonból részt nem igényelt, nevezetesen nem mondotta azt, hogy amennyiben a haszonból őt nem részesíteném, akkor lapjában szelöztetni fogja a dolgot. En Landesmann emittett figyelemzetésére azt a kijelentést tettem, hogy ha a vármegye a szállítást megengedi, én az atyám által kötött szerződésnek eleget teszek. Tényleg szállítottam is a

papírt és az írószereket és abból hasznom is volt. Támadó cikk a Fm. Hírlapban nem jelent meg.”

Vége.

Ezután dr. Grósz Dezső tett még néhány kísérletet, hogy az ügyet elposványosítsa és a tisztánlátást lehetetlenné tegye, ám Kopcesek bíró a helyzetét azonnali felismerésével azonnal a kellő mederbe szorította a bizonyítást. Így történt aztán, hogy a védelem minden erőlködése dacára, sőt a magánvádló óhaja ellenére is egyedül Léhner Gyula kihallgatását rendelte el a bíróság amelyre új határnapot fognak kitűzni.

A piacrágóság ellen, Sztrájkolnak a háziasszonyok. Kövessük a példát.

Ha lapot veszünk kezünkbe, egyebet sem olvasunk, mint panaszt a piaci drágaság miatt, a melynek a fináléja mindig az, hogy segítsen a bajon az állam, meg a törvényhatóság. Maga a társadalom pedig meg se moccan, pedig talán annak álina módjában leginkább orvosolni a piaci üzirek tulkapását.

Oh, ez nem is volna oly nehéz, mert csak egy kis összetartásra és erős akaratra volna szükség — a mi bájos háziasszonyaink részéről.

Példának állítjuk a fogarasi háziasszonyokat, akik O. L. h. Bláné aljárásbíróé kezdeményezésére a drágaság leküzdése céljából sztrájkba léptek — a piac ellen,

Az erre célra megválasztott tiztagu hölgybizottság beható tanácskozás tárgyává tette az egész ügyet és abban állapodott meg, hogy a hotipiac hiénáinak viselkedését, kihívó magatartását és a mesterségesen felszöfölt árakat megtorlandó, az előre megállapítandó piaci áraknál senki sem igér többet, inkább nem vásárol egy fillér áru sem.

Az előre megállapított árak nagyságát pedig a rendőrségen megtartott tanácskozáson a következőleg állapították meg:

Rántani való csirke párja 70 fillértől kezdve 1 koronáig. A legszebb legnagyobb pár sütni való csirke 2 korona. Kisebb csirkék 1 koronától 2 koronáig. Egy pár sovány liba 4-50 korona, 4-80 korona. Egy darab kóvér, nagy liba 6 koronától 7 koronáig. Egy pár sovány kacs 2 koronától feljebb. Tojásból 8 darabot 40 filléért. Tejfelnek 80 fillér literje, tehát 20 fillér egy negyedliter. Vajnak 1-20 korona kilója, 30 fillér negyed kiló. Aludtjének 14 fillér literje. A szép, sürtü aludtjé 20 fillér. Dió 3 korona egy véka, szép batul alma 1 korona vékája.

A fogarasi asszonyok tehát tetté váltották a fenyegetésüket. Hatalmas csattanóval válaszoltak a piaci uszónak. Hogy sikeres lesz a küzdelem, az is valószínű.

Egyebekben újabb értekezletet hívott össze a tizes bizottság, amelyre falragaszokon hívták össze a város összes gazdasszonyait.

HIREK.

A Szabad Lyceumban holnap (vasárnap) d. u. 5 órákor ismét megkezdődnek a sorozatos előadások.

Ez alkalommal Jánber György dr. főgymnáziumi tanár, tart előadást a spiritizmusról. S e a vallásos hitet, sem bölcséleti meggyőződést nem szándékozik háborgatni az előadó. Tisztán csak a spiritizmus körébe sorolt, esodálatos szinben feltűnő jelenségeknek magyarázatát szándékozik adni. A spiritisztikus jelenségek felett ugyanis, ha még annyira természetfeletieknek, lehetetlennek és rendkívülinek tünnek is fel, nem lehet egyszerű tagadással napirenden térni. Kutatnunk kell tehát vagy a jelenségeknek okait, vagy ha szemfényvesztésnek, illetőleg csalásoknak tartjuk az egészet, rá kell mutatnunk az önámitás és hazugság okaira.

Szó lesz a holnapi előadás folyamán a spiritizmus mibenlétéről, a spiritisztikus jelenségekhez szükséges feltételekről, a médiumokról. Azután magukról a jelenségekről az elterjedésüknek történetével kapcsolatban, a jelenségek magyarázatáról és a különféle leleplezésekről.

Mindezt pedig érdekleltően igyekeznek előadni, hogy az ilyen előadásoknál rendszerint ott leskelődő szörnyeteket, az unalmat, elűzze.

Csak a tanulmányozó közönség érdeklődése se hiányozzék! Az előadás helye a főgymnázium fizikai előadó terme az első emeleten. Bejárat a Vörösmarty-utca felől.

Mikrosz.

— Kinevezés. A keresk. miniszter Venk Ottó escai posta és távirdu ellenőri tokaji pósfőnöké névezte ki.

— Egyházmegyei hír. A kassai püspök Weigl Andor tarcali segédlelkész Szepsibe disponátia hasonló minőségben és helyébe Szécsi László enosi s. lelkész névezte ki.

— Szakosztályi ülés. A Zemplérvármegyei Gazdasági Egyesület szölsészeti és borászati szakosztálya legközelebbi ülését f. hó 15-én d. u. 2 órákor tartja meg.

— Hazafelé a gyárból. A napokban elfáradva, kimerülten ballagtak haza a sötétben és nagy sárban a szerencsi gyárból — Bekecsen keresztül — a bényeiek. Pisák István bényei lakos, már a bekecsi majornál járt egyik társával, a mikor hátulról úgy ütötték fejbe egy vasvillával, hogy a szerencsétlen a társa karjaiba hanyatlott, Véres fejjel, betört koponyával vánszorgott haza. A tettest, Varga István személyében elfogták.

— A „mozdonyvezető ur”. A rendőrség f. hó 5-én foglalkozás nélküli csavargásért elfogott egy férfit, aki a vállatánál Mayer István pozsonyi mozdonyvezetőnek mondta magát, mint utóbb kiderült, az illető Weigl d. u. István többszörösen büntetett zsebmetész. A rendőrség illetőségi helyére toloncoltatta a „moz-

NÉVJEGYEK

A LEGSZEBB KIVITELBEN KÉSZÜLNEK

LANDESMANN MIKSA ÉS TÁRSA

== KÖNYVVOMDÁJÁBAN SÁTORALJAUJHELY. ==

donyvezető" urat, mielőtt „munkába” kezdekhetett.

— **Egy kutyáért.** A mult héten Legyesbényén összeszólaikozott Kurmai Mihály kerülő és Terhes József. A szóváltásra az adott okot, hogy a kerülő hivatalából kifolyólag a szőlőkben lelőtte a Terhes kutyáját. Ezért Terhes bosszút esküdött Kurmai ellen, — a ki a korcsmában egy küssé elázott. Haza ment otthon egy kapát vett a kezébe s a fia, ifj. Terhes József társaságában lesbe állott az uton. Jó sötét lóvén, megszólítanak egy embert, aki tántorogva lépdelt az utközepén. — Te vagy-e Mihály pajtás? — En, — feleli a megszólított, a mire a két Terhes neki esett a gyanutlanul haladó Kurmainak s a kapával agyba-főbe verték ug, hogy súlyos sérülésekkel kellett haza szállítani a szerencsétlen kerülőt.

— **A „Világ” című Budapestben megjelenő politikai napilap, melyet tudvalevőleg a legrodikálisabb liberális szellemében szerkesztenek s a magyar szabadszömvűesség szöcsöve: miközben az általános választójögért, a felekezeten közoktatásért s a szekularizációért vivja kemény csatait, még arra is ráér, hogy előfizetőinek kedves karácsonyi ajándékot adjon. Igen érdekes ez az ajándék. A „Világ” t. i. 1000 koronás, 500 koronás, 50 koronás és nagyon sok 20 és 10 koronás utalványt fog december 10. az előfizetői között kisorsolni, amely utalványokkal a szerencsés előfizető igen előkelő cégeknel azt vásárolhat, amit akar. Az illető cégek ugyanis a „Világ” utalványait pénz helyett elfogadják, mert öök viszont a »Világ«-nál beválthatják azt. Ez nem sorsjáték, mert a „Világ” tulajdonképpen tetszése szerint osztthatná ki az ajándékot, de ehelyett a sorsra bizza a nyerök megállapítását. Azok a cégek, amelyeknél vásárolni lehet a „Világ” minden számában fel vannak sorolva.**

— **A Székely-féle javaslat és a jogi vizsgák.** Mnthogy a Székely-féle javaslatból pár hónap mulva törvény lesz, mindazok, akik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek ön-

álló ügyvédek. A kik azt akarják, hogy az új törvény redjük ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak a Dr. Dobó jogi szeminariumhoz (Koloszvár, Bolyai-u. 3.) melynek segítségével hat hét alatt letehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább is tanácsos, mert a bedlott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kiköleszüzi tankönyveket helyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felölelő jegyzetet, melyekből ötten előkészült jelölteket rekapituláló kurzus során készíti elő. A „Jogi vizsgák letétele” c. most megjelent könyvet díjmentesen megküldi.

Evek óta használok a természetes Ferenc József-késérővizet ugy a klinikán, mint a magángyakorlatban, mertez anélkül, hogy kellemetlen éget okozna, gyors n és biztosan hashajtólag hat.

Baccelli G. tanár,
a római kir egyetemen az orvosi klinika igazgatója.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§. Esküdtészi tárgyalás. Az ujhelyi kir. törvényszéknel f. hó 21-én lesz az öszi esküdtészi ciklus egyetlen tárgyalása. Ifj. Nagy István kerül gyilkosság büntetével vádolva az esküdtészek elé. A büntető tanács elnöke *Wieland* Lajos kir. ítélőtáblai bíró, szavazóbírák *Görömbey* Balázs és *Lazar* Sándor tszéki bírák lesznek. Esküdtékül kisorsoltattak: *Vitályos* György gazd. tanár, *Hodossy* Béla képezdei igazg., *Csontos* József főgym. tanár, *Trócsányi* Bertalan könyvkereskedő, *Révai* Ödön tanár, dr. *Finkel* Ferenc főisk. tanár, *Dombó* László tanár, *Bathó* János tanár, *Goldblat* Mór birtokos *Sáros* patak; *Kovalesek* János eszinadia, *Komendovics* Agoston mézeskalácsos *Szedlák* János házu ajdonos, *Schweiger* Vilmos kereskedő, *Demjén* István kéményseprő, *Horváth* Gyula birtokos, *Gireth* Mihály butorkereskedő, *Spillenber* Barna ügyvéd

Sátoraljaújhely; *Básky* Lajos birtokos *Zemplén*, *Engel* Salamon birtokos *Tiszalucz*, *Karmis* István lelkész *Tokaj*, *Lenorovics* Mihály ügyvéd *Nagymihály*, *Kossuth* Lajos birtokos *Bodrogszög*, ifj. *Petrik* István földmives *Kistárkány*, *Vecsi* Oláh Miklós birtokos *Tokaj*, *Groszmann* Izsák fakereskedő *Háromhuta*, *Dezső* András birtokos *Megyasszó*, *Ungvári* Mihály földész *Borsi*, dr. *Fuchs* Emil ügyvéd *Királyhelme*c.

NYILT-TÉR.

Bakterium-mentes természetes ásványviz.

Vese és hólyagbajoknál, a vesemence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmánál kiténő szernek bizonyult. az Ovosilag ajánlva. — Főlerakat. *Behnya* Testvérek cégnél *Saujhely*.

A szerkesztésért felelős:
A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótulajdonos:
LANDESMANN MIKSA

Buza Barna országszerte híres kiténő lokaji borai kaphatók palackonként özv. *Thuránszky* Zoltánné dohánynagyfőzsdéjében.

5 puttonos asszu	palackja	5 K fill
muskatal asszu	"	4 " "
2 puttonos asszu	"	3 " "
édes szomorodni	"	2 " "
erős szomorodni	"	1 " 50

1908. évi kiténő pecsenyebor literes palackban, literje 1 kor. 20 fill. A palackot 10 filléért visszaveszik.

LANDESMANN MIKSA ÉS TARSA könyvnyomdája.

Eljegyzési és esküvői értesítések, névjegyek, báli meghívók és mindenféle nyomdai munkák igen izléseles kivielben készítettnek.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel a kiadóhivatalban.

Jóság,
ár és
súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és
bevásárlásánál ügyelni. A világ egy
szappana sem éri el a

Schicht
szarvas
szappanát

minden jó tulajdonságában, tiszta-
ságában, mosóképességében, légysá-
gában és olcsóságában.

„Világ“ karácsonyi ajándéka

A „Világ“ politikai napilap előfize-
től közt 1910. december 10-én
karácsonyi ajándékokat
sorol ki. És pedig:

Egy előfizető kap . . .	1000	koronát
Két „ „ „ . . .	500	„
Öt „ „ „ . . .	200	„
Tíz „ „ „ . . .	100	„
Száz „ „ „ . . .	50	„
250 „ „ „ . . .	20	„
500 „ „ „ . . .	10	„

Az ajándék nem készpénz, hanem
utalvány, amellyel előkelő cégeknel
vásárolni lehet.

Részletes ismertetés a „Világ“
bármely számában.

A „Világ“ előfizetési árai:

Egész évre . . .	28	kor. — fill.
Félévre . . .	14	kor. — fill.
Negyedévre . . .	7	kor. — fill.
Egy hónapra . . .	2	kor. 40 fill.

Előfizetőink minden szerdán díjta-
lanul kapták a „Politechnikai Szem-
lé“t, mint a „Világ“ rendes heti
mellékletét és kedvezményes árban
negyedévenként 2 kor. 40 fillérért
a „Divat Szalon“t.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü **czukorkánál.**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk
és határozottan RÉTHY-félét kérjük, mivel
sok hasztalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

MEGHIVÓ

A Nagymihályi Sör és Malátagyár Részvénytársaság.

1910. évi november hó 28-án d. e. 10 órakor a
vállalat irodahelyiségében tartandó

IV. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSRE

a t. részvényeseket tisztelettel meghívjuk.

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.
 2. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzleti évről, a felügyelő-bizottság jelentése a mérleg tárgyában; a felmentvény megadása.
 3. Egy igazgatósági- és egy felügyelő-bizottsági tag választása.
- Nagymihály, 1910. november 7.

Az igazgatóság.

Vagyon			1909—1910. ÉVI MÉRLEG.			Teher			Veszteesség			EREDMÉNY-SZÁMLA			Nyereség		
Pénztár	32606	53	Részvénytőke	700000	—	Felhasznált anyag	36939	21	Nyereség áthozat	53	78						
Telek	100000	—	Tartalék	12543	64	Járművek	5923	43	Átíratási díj	78	—						
Épületek	361400	—	Hitelezők	614502	85	Üzl. költs. és fuvar	18967	31	Melléktermény	5853	52						
Gépek	261701	59	Nyereség	17	05	Kamatok	28614	59	Sör	185121	13						
Edények, járművek és eszközök	216100	47				Személyzet fiz.	49544	22									
Készletek	102568	63				Adók	1042	69									
Küvetelések	176292	88				Fentartási költs.	13785	84									
Viszontörül befektetések	76485	74				Biztosítási díj	2178	42									
						Betegsegélyződíj	793	67									
						Leírások	33300	—									
						Nyereség	17	05									
	1327155	54		1327155	54		191106	43		191106	43						

Nagymihály, 1910. augusztus 31.

ROSENBLUM LAJOS
könyvelő.
CZIBUR BERTALAN
alelnök.
VALKOVSKI BÉLA

I G A Z G A T Ó S Á G :
Gróf SZTÁRAY SÁNDOR
elnök.
HERSKOVITS JÓNÁS

MEDÁK GÉZA
ügyvezető.
WEINBERGER SÁNDOR
alelnök.
Dr. WIDDER MÁRK

BARNAI ANDOR
SCHREIBER JÓNÁS
F E L Ü G Y E L Ő - B I Z O T T S Á G :
Dr. FUCHS IGNÁCZ

Dr. KÁLLAI JÓZSEF

ifj. KOCH GÁBOR

EGGER mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kítűnő ízűek.

Doboz 1 K. és 2 K.

Próbadoz 50 fillér.

Egгер mellpasztillái csakhamar

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Fő- és szétküldési raktár „Nádor” gyógyszerár

Bpest, VI. Váci-körut 17. meggyógyított

Kapható Sátoraljaujhelyben: Kádár Gyula, Krabéczy Kálmán drog., Kinesessy Péter, Reichard és Widder. Hononán: Szekérák Aladár örök., Fábian Arnold, Nagymihály; Kronovits Miksa, Rácz Henrik, Tolvay Imre. Sárospatak: Alexander Béla, Kellner Károly. Sztropkó: Duka Tiavdarné. Tereza! Topercer A. gyógyszerárakban.

SALGÓTARJANI

Kőszénbánya Részvénytársulat

széntermékei (szobafűtésre és ipari célokra)

KLÁR és NEUMAN cégnél

Sátoraljaujhely

rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durva szemű kétszer mosott kovács szén és koksz valamint porosz briket kapható.

Superfosfát-műtrágya.

Káli-só

Megyei Általános Bank

részvénytársaság

S Á T O R A L J A U J H E L Y .

Elfogad betétet kamatozás végett. Bevált külföldi pénzeket (dollárokat.)

Leszámitol váltó- és Jelzálog-kölcsönöket.

Folyó számla hitelt és óvadékokat nyújt kedvező feltétellel.

Eszközöl 10-től 50 évig terjedő

törlesztéses kölcsönt

Vásárol megbízásra értékpapírokat és sorsjegyeket és előlegezi az értéket havi törlesztésre. — Elvállal minden a bankszakba vágó megbízást.

A Megyei Általános Bank Részvénytársaság Igazgatósága.

Éladó ház.

Az Andrássy-utca 66. számú 3 utcára nyíló sarokház, mely 4 lakosztályból és mellékhelyiségekkel áll, eladó.

Bővebbet ugyanott.

Több uri ember

teljes ellátást vagy pedig csak kosztot kaphat.

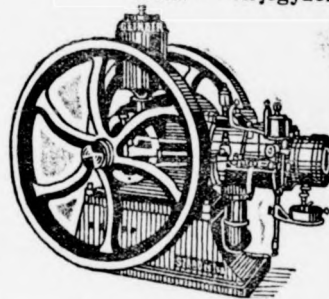
A cím megtudható a kiadóhivatásban.

Egy valódi angol szertesz kutya eladó

Behyna Testvéreknel.

Pálmák szobafenyők és más délszaki növények kaphatók nagy választékban jutányos árak mellett Sátoraljaujhelyben Lónyay-u. 10. szám alatt.

Moskovszky Dezső keresk. kertész.

SZABÓ és Társa

Most: BUDAPEST, V. Báthory-utca 22. Ezelőtt: Gyár-utca. — Árjegyzék ingyen.

Eredeti svéd „ÖLINDER” védjegyzett

nyers-olajmotor

Védjegyzett „Ölinder” nyersolajmotorok csak nálunk kaphatók. Legmesszebbmenő jótállás. A levelezést kérjük nem a Gyár-utca, hanem Báthory-utca 22 szám alá címezni.

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

SCHÖN SANDOR ÉS BARNÁ D. CZÉG

Sátoraljaujhelyi divatáruháza

összes raktáron levő árukat az üzlet végleges felosztása folytán

feltűnő olcsó árban kiárusítja.

Ezért mindenki helyesen és okosan cselekszik, ha e kiváló alkalmat felhasználva, szükségletét ezen cégnél szerzi be.

Raktáron vannak: női és férfi ruhakelmék, vásznak, női és férfi fehérneműk, menyasszonyi kelengyék, szőnyegek és függönyök nagy választékban.

Feltűnően olcsó árak.

HATÓSAGILAG ENGEDÉLYEZETT VÉGELADAS.

A „BUDAPESTI NAGY ARUHAZ“ teljesen feloszlik.

Az összes raktáron levő áruk, u. m.: női és férfi ruhakelmék, vásznak, kanavászok, női és férfi ruhakelmék **menyasszonyi kelengyék**, szőnyegek, függönyök, schálók, téli kendők, paplanok, 1000 drb. ágylepedő lilium vászomból darabja 80 kr., mind ezen cikkek **fél áron** lesznek kiárusítva.

A végkiárusítás nem a vásárló közönség megtévesztésére szolgál, hanem komoly elhatározáson alapul amiről már az árak tetemes leszállításánál is személyesen meggyőződést szerezhet.

Megtekintés vételre nem kötelez.

Kiváló tisztelettel:

A BUDAPESTI NAGY ARUHAZ.

Sátoraljaihely, Rákóczi-u. sarok.

Gyógyítsd az iszákosságot,

mielőtt az iszákos a törvényt megszegi.

Mentsd meg őt, mielőtt a szesz (alkohol) egészségét, munkakedvét és vagyonát elpusztítja, vagy mielőtt — a halál a megmentést lehetetlenné tette volna. —

Az alkolin az alkohol pótszere s ezt eredményezi, hogy az iszákos a szesz italokat megutálja.

Az alkolin teljesen ártalmatlan és oly hathatós erejű, hogy a nagyon iszákos emberek sincesenek kitéve a visszaesésnek.

Az alkolin a legújabb szer, melyet a tudomány e tekintetben produkált s az már sok ezer embert mentett meg az inség, nyomor és végromlástól.

Az alkolin könnyen feloldható készítmény, melyet a háziasszony a reggeli ételben adhat be férjének úgy, hogy észre sem veszi. A legtöbb esetben az illető azt sem tudja, hogy miért nem állhatja ki egyszerre a szeszt, hanem azt hiszi, hogy ennek oka a szesz ital túlzott élvezete, valamint az ember egy bizonyos eledelt is utálhat meg, ha avval nagyon gyakran él.

Alkolint minden atyának kellene beadni a fiának, a diáknak, mielőtt a vizsgálatkor megbuknának, mert ha nem is adta magát az ivásnak, az alkohol mégis gyöngíti agyát, észbeli tehetségét. Altalában mindenkinek kellene egy adag alkolin bevenni, akinek nincs elegendő akaraterje, hogy tartóztassa magát a szesz italok élvezésétől, mert az teljesen ártalmatlan. Az illető konzerválja ezáltal egészségét s igen sok pénzt takarít meg, melyet borra, sörre, pálinkára vagy likőrre költött volna.

Az alkolin-präparatum ára 19 korona s az előre beküldött ár fejében vagy utánvétellel csak a következő cég által küldetik szét

Alkolin Insutit, Copenhagen 1776 Dänemárk

Levelek 25 fillérrel, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendők.

Mindennemű süteményhez
élesztő helyett
Stella-sütőpor.
az ártalmas vanília helyett
MUSTO-VANILLIENKOR
kitünően bevált
Nemet utánzásoktól óvakodjunk.

Közeli kiránduló hely az

Erzsébet kerthelyisége

közvetlen a nagy állomás mellett. — Kitünő meleg és hideg ételek, saját termésű borok, kőbányi sör. — Pontos kiszolgálás, szolid árak.

Hetenként kétszer zene.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult **köszvényéknél, oszlanál és meghűléseknél.**

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és igazságtalan minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerára az „Arany országhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Hirdetések
jutányos
áron felvé-
tetnek a ki-
adóhivatal-
ban.

3 sorozat kitünő minőségű angol kelme alkalmi árban kerül eladásra

Klein Kálmán divatáru üzletében

1-ső sorozat szép választékban	120 széles	95 krj.
2-ik „ angol kelme	140 „	15 krj.
3-ik „ angol costum	1 frt.	45 krj.

VIDÉKRE MINTÁK SZIVES KÉSZSÉGGEL KÜLDETNEK.

Tisztelettel **KLEIN KÁLMÁN** Sátoraljaihely, Wekerle tér 5. szám
(Kincsesy gyógyszerterárával szemben.)